

SCENARIUSZ LEKCJI POKAZOWEJ

Opracowany w ramach projektu pt. „Szkoła Ćwiczeń w gminie Barcin”

Nr i obszar przedmiotowy	Część VIII - obszar nauczania JĘZYKI OBCE
Nazwa przedmiotu	Język niemiecki
Poziom nauczania	Klasy IV-VIII szkoły podstawowej
Liczba godzin lekcyjnych	2 godziny
Klasa	7
Imię i nazwisko Autora/-ki/Autorów	Anna Kończal, Ewelina Ziętek
Nazwy szkoły:	Szkoła Podstawowa nr 2 im. J. Brzechwy w Barcinie
Temat lekcji:	Parasol? Śniadanie? A może klapki? - Co będzie nam potrzebne, aby zorganizować wycieczkę do konkretnego miejsca w Niemczech?

I. **Wstęp do scenariusza (wprowadzenie merytoryczne):**

Lekcja oparta jest na jednej z metod aktywizujących, a mianowicie na metodzie myślenia wizualnego. Uczenie się jest niewątpliwie procesem poznawczym prowadzącym do nabywania przez uczniów wiedzy lub umiejętności z danego zakresu edukacyjnego. Bardzo ważne jest, aby podczas tego procesu ani nauczyciel, ani uczeń nie był znudzony lekcją. Niemiecki neurobiolog Gerald Hüther w swojej książce „Was wir sind und was wir sein können” („Kim jesteśmy, kim moglibyśmy być”) podejmuje próbę uzyskania odpowiedzi na pytanie zawarte w tytule, co można zrobić, żeby w pełni wykorzystać potęgę umysłu naszych uczniów, by aktywizacja wygrywała z nudą. Spora grupa polskich nauczycieli bazuje jeszcze na tradycyjnym,

monologowym procesie nauczania. Wiele badań dowodzi jednak, że relacja nauczyciel - uczeń to zbyt mało, zaś relacja nauczyciel - uczeń – neurony, ułatwia i umożliwia efektywniejszy proces uczenia się. Tutaj pojawia się pytanie, co należy zrobić, by pobudzić neurony i wykorzystać ich potencjał. Jednym z rozwiązań jest właśnie praca **metodą myślenia wizualnego**. Scenariusz ten skupia się na eksponowaniu wizualnym. Uczeń poprzez dotykanie rekwizytu, zapamiętuje jego nazwę, z rozsypanych puzzli układa obrazek, czyli zapamiętuje widok ściśle związany z tematyką lekcji. W efekcie uczniowie współtworzą notatkę graficzną, która zabiera ich w podróż do Niemiec. Zmysł wzroku odgrywa w naszym życiu bardzo ważną rolę. Drogą wzrokową mózg człowieka przyswaja największą ilość informacji o otaczającym nas świecie. Myślenie wizualne wykorzystuje tak zwaną teorię podwójnego kodowania Allana Paivio profesora psychologii z Kanady. Według jego teorii: „Tekst jest przyswajany na dwóch poziomach, w dwóch odrębnych systemach. Paivio mówi o systemie słownym i obrazowym. Odpowiednio do tego istnieją dwa systemy poznawcze. Jednym jest system werbalny, drugim niewerbalny (wyobraźniowy). Obydwa te systemy istnieją równocześnie i są od siebie niezależne. Pomimo ich rozdzielczości i niezależności istnieją ściśle związki między nimi. Wzajemnie się uzupełniają i podczas czytania generują określone sensory. Jeżeli jeden system zostaje uruchomiony, inicjuje reakcje drugiego systemu. Powstaje w ten sposób wyobrażenie istoty czytanego tekstu. Ilość zakodowanych informacji w obydwu systemach ma wpływ na rozumienie przekazywanej przez tekst informacji, na przypominanie treści i zapamiętanie możliwie dużej ilości danych”.

**II. Zagadnienie metodyczne stanowiące podstawę przygotowania lekcji /
cele dla praktykanta/młodego nauczyciela w zakresie rozwijania
kompetencji metodycznych**

Struktura i elementy lekcji.

1. Powiązanie z wcześniejszą wiedzą, w formie tzw. rozgrzewki językowej.
2. Określanie i wyjaśnianie uczniom celów uczenia się i kryteriów sukcesu. Cele lekcji sformułowano w taki sposób, aby jeden cel zawierał jedną czynność, którą uczeń powinien opanować. Tak sformułowane cele staną się jednocześnie kryteriami sukcesu.
3. Podanie pytania problemowego, które pokaże szerszy kontekst omawianego zagadnienia i zainteresuje uczniów tematem lekcji.
4. Dobór metod, technik i form pracy z uwzględnieniem aktywności uczniów, które pozwolą osiągnąć założone cele oraz doskonalić kompetencje kluczowe.
5. Treści nauczania– wymagania szczegółowe uwzględnione na lekcji są zgodne z zapisami podstawy programowej.
6. Indywidualizacja uczniów (podział na grupy i karty pracy z uwzględnieniem możliwości dzieci, kontrola zapisu notatek uczniów z dysgrafią i dysortografią).
7. Ocena kształtująca, w tym informacja zwrotna udzielana przez nauczyciela oraz uczniów, jako ocena koleżeńska, z uwzględnieniem kryteriów sukcesu.

III. **Dział programowy z podstawy programowej/zagadnienia programowe**

I.8. Podróżowanie i turystyka (np. środki transportu i korzystanie z nich, orientacja w terenie, hotel, wycieczki).

IV. **Treści nauczania/uczenia się**

Zakres zagadnień tematycznych:

- odmiana czasownika fahren,
- atrakcje turystyczne w Niemczech,
- środki lokomocji.

Zakres treści nauczania z podstawy programowej (wymagania szczegółowe):

Uczeń posługuje się podstawowym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych oraz fonetycznych), umożliwiającym realizację pozostałych wymagań ogólnych w zakresie następujących tematów:

I.1. człowiek (np. dane personalne),

I.8. podróżowanie i turystyka (np. środki transportu i korzystanie z nich, wycieczki, zwiedzanie).

II. Uczeń rozumie proste wypowiedzi ustne (np. rozmowy, wiadomości, komunikaty) artykułowane wyraźnie, w standardowej odmianie języka:

II.1. reaguje na polecenia,

II.2. określa główną myśl wypowiedzi lub fragmentu wypowiedzi,

II.5. znajduje w wypowiedzi określone informacje.

IV. Uczeń tworzy krótkie, proste, spójne i logiczne wypowiedzi ustne.

VI. Uczeń reaguje ustnie w typowych sytuacjach:

VI.1. przedstawia siebie,

VI.13. wyraża uczucia i emocje (np. radość, smutek),

VI.14. stosuje zwroty i formy grzecznościowe.

VIII. Uczeń przetwarza prosty tekst ustnie lub pisemnie:

VIII.1. przekazuje w języku obcym nowożytnym informacje zawarte w materiałach wizualnych / audiowizualnych (np. filmach).

IX. Uczeń posiada:

IX.1. podstawową wiedzę o krajach, społeczeństwach i kulturach społeczności, które posługują się danym językiem obcym nowożytnym (Niemcy),

IX.2. świadomość związku między kulturą własną i obcą oraz wrażliwość międzykulturową.

X. Uczeń dokonuje samooceny i wykorzystuje techniki samodzielnej pracy nad językiem (np. korzystanie ze słownika, poprawianie błędów, prowadzenie notatek, stosowanie mnemotechnik).

XI. Uczeń współdziała w grupie.

XIII. Uczeń stosuje strategie komunikacyjne (np. domyślanie się znaczenia wyrazów z kontekstu, identyfikowanie słów kluczy lub internacjonalizmów).

V. Cele ogólne lekcji (kierunki dążeń pedagogicznych w obszarze wiadomości, umiejętności, postaw)

Obszar wiadomości:

- poznanie nazw środków transportu,
- zrozumienie działania wybranych narzędzi/aplikacji oraz doskonalenie umiejętności posługiwania się nimi,
- poznanie odmiany czasownika nieregularnego fahren,

Obszar umiejętności:

- doskonalenie umiejętności pracy w grupie,
- doskonalenie umiejętności korzystania ze słownika niemiecko – polskiego i polsko - niemieckiego,
- kształtowanie umiejętności dokonywania samooceny,
- kształtowanie umiejętności tworzenia notatki wizualnej oraz formułowania celów zarówno lekcji jak i swoich działań (podróży do wybranych miejsc).

Obszar postaw:

- dostrzeganie związku między kulturą poznawanych regionów oraz uwrażliwienie na różnice międzykulturowe.

VI. **Cele ucznia sformułowane, jako czynności / wymagania**

Cele szczegółowe (operacyjne):

Uczeń potrafi:

- wymienić atrakcje turystyczne wybranych miejsc Niemiec,
- stworzyć notatkę wizualną na podstawie otrzymanych rekwizytów,
- uruchomić aplikacje wykorzystywane podczas lekcji,
- odmienić czasownik fahren,
- wymienić środki lokomocji w języku niemieckim.

VII. **Metody/techniki pracy z uczniami oraz wskazanie, jakie kompetencje kluczowe uczniowie kształtują/doskonalą podczas lekcji:**

W celu zapewnienia jak najlepszych efektów kształcenia zostaną wykorzystane następujące metody uczenia się:

- słowne – pogadanka, rozmowa kierowana, swobodne wypowiedzi uczniów, objaśnienia,
- oglądowe – film, prezentacja,
- praktycznego działania – praca z tabletem, karta pracy,
- aktywizujące – rozwijanie twórczego myślenia (notatka wizualna), piosenka, gry i zabawy ruchowe, aktywizujące aplikacje dydaktyczne.

Formy pracy: indywidualna, zbiorowa, zespołowa.

W trakcie lekcji doskonalone będą następujące kompetencje kluczowe:

- kompetencje w zakresie rozumienia i tworzenia informacji;
 - umiejętność czytania i pisanie oraz prawidłowego rozumienia

informacji,

- kompetencje w zakresie wielojęzyczności;
 - zdolność rozumienia komunikatów mówionych,
 - rozumienia i tworzenia tekstów,
 - zdolność do właściwego wykorzystywania narzędzi oraz do uczenia się języków,
 - znajomości słownictwa i gramatyki różnych języków oraz świadomości głównych typów interakcji słownej,
- kompetencje cyfrowe;
 - utrwalanie poznanych aplikacji komputerowych poprzez ćwiczenia interaktywne,
 - pozyskiwanie, gromadzenie, przechowywanie informacji i posługiwanie się nimi,
 - rozwiązywanie problemów i krytyczne myślenie,
- kompetencje osobiste, społeczne i w zakresie uczenia się;
 - współpraca w grupach oraz zespole klasowym,
 - zdolność autorefleksji, skutecznego zarządzania czasem,
- kompetencje obywatelskie;
 - zdolność do autorefleksji, skutecznego zarządzania czasem i informacjami,
 - umiejętność uczenia się,
- kompetencje w zakresie przedsiębiorczości;
 - zdolność wykorzystywania szans i pomysłów oraz przekształcania,
 - zdolność pracy samodzielnej i zespołowej.

VIII. Środki dydaktyczne (wykorzystane przez uczniów oraz przez nauczyciela):

Np.: plakaty, karty pracy dla uczniów, plansze z celami, mapa Niemiec, tablety, słownik polsko-niemiecki, kolorowe kartki, rekwizyty, skrzynka słów, walizka, karta ewaluacyjna, zeszyt.

IX. **Przebieg lekcji z podziałem na część wstępną, właściwą i końcową¹**

I. Część wstępna:

- 1. Zadanie na dobry początek:** na przywitanie uczniowie śpiewają piosenkę w języku niemieckim: Das Lied „Guten Tag! Hallo! Wie geht's?“ /Dzień dobry/ Cześć!/ Jak się masz?

- Link do piosenki: <https://www.youtube.com/watch?v=WQrHkXCMTeA>

Śpiew ma na celu wprowadzenie uczniów w dobry nastrój, przełamać barierę językową i pobudzić do myślenia.

2. Rozgrzewka językowa:

- powtórzenie słownictwa z poprzedniej lekcji/ skrzynka słów/ Wortschatzkiste,

Źródło: opracowanie własne

- powiązanie z wcześniejszą wiedzą: formy powitań i pożegnań, przedstawianie się, tworzenie przez uczniów wizytówki. Uczniowie na wizytówkach notują informacje o sobie. Następnie nauczyciel zadaje uczniom pytania w języku niemieckim: Wie heißt du?/ Jak się

¹ Zalecane jest również uwzględnienie materiałów i zadań rozszerzających (dla uczniów zdolnych, zainteresowanych daną tematyką oraz uczniów ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się).

nazywasz?, Wie alt bist du? / Ile masz lat? Wo wohnst du? /

Gdzie mieszkasz? Woher kommst du? / Skąd pochodzisz?

- wybrani uczniowie odpowiadają na pytanie: Wie geht's? / Jak się masz?
Następnie każdy uczeń wybiera jedną nakrętkę, która odzwierciedla jego nastrój i umieszcza w odpowiednim słoiku.

źródło: opracowanie własne

Nauczyciel podaje temat lekcji i zapoznaje z kryteriami sukcesu.

KRYTERIA SUKCESU (zamieszczone na tablicy i w trakcie lekcji będziemy się do nich odwoływać, sprawdzając stopień realizacji)

Potrafię:

- wymienić atrakcje turystyczne wybranych miejsc Niemiec,
- stworzyć notatkę wizualną na podstawie otrzymanych rekwizytów,
- uruchomić aplikacje wykorzystywane podczas lekcji,
- odmienić czasownik fahren,
- wymienić środki lokomocji w języku niemieckim.

Nauczyciel zapoznaje uczniów z pytaniem problemowym (tematem lekcji).

Parasol? Śniadanie? A może klapki? - Co będzie nam potrzebne, aby zorganizować wycieczkę do konkretnego miejsca w Niemczech?

II. Część właściwa:

1. Atrakcje turystyczne Berlina

<https://www.youtube.com/watch?v=dHIUqAJcfqg>

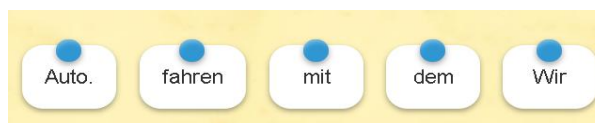
Uczniowie oglądają film, w trakcie trwania filmu zapisują najważniejsze, ich zdaniem, informacje. Po obejrzeniu, rozwiązują kartę pracy (Arbeitsblatt nr 1 / załącznik nr 1).

2. Wprowadzenie nowego materiału gramatycznego – odmiana czasownika fahren - jechać.

- Nauczyciel wyświetla na tablicy odmianę czasownika fahren, a następnie prosi uczniów o wykonanie zadania:
 - zasznurowane ćwiczenie, którego celem jest połączenie odpowiedniej formy czasownika z właściwą osobą w liczbie pojedynczej lub mnogiej.
- Utrwalanie odmiany nowego czasownika - ćwiczenia interaktywne (aplikacja Learningapps). Zadaniem uczniów jest ułożenie zdań z podanych wyrazów:

<https://learningapps.org/watch?v=pow8t05zk21>

<https://learningapps.org/watch?v=pp9jp3jwc21>

3. Wprowadzenie nowego słownictwa - środki lokomocji.

- Nauczyciel zaprasza chętnego ucznia do siebie i prosi o wyciągnięcie rekwizytów znajdujących się w kartonie (samochód, pociąg, autobus, samolot). Następnie wyświetla na tablicy nazwy środków lokomocji w języku niemieckim. Uczniowie powtarzają wymowę poznanych słówek. Nauczyciel zadaje pytania po niemiecku: Was ist das?/ Co to jest? Wybrani uczniowie udzielają odpowiedzi na pytania, tworząc zdania oznajmujące z użyciem rodzajnika nieokreślonego:

Das ist ein Auto./ To jest samochód.

Was ist das?/ Co to jest?

Das ist ein Auto. / To jest samochód.

Was ist das?/ Co to jest?

Das ist ein Bus./ To jest autobus.

Was ist das?/ Co to jest?

Das ist ein Flugzeug./ To jest samolot

Was ist das?/ Co to jest?

Das ist ein Zug./ To jest pociąg.

Źródło: opracowanie własne: Anna Kończal, Ewelina Ziętek

- Utrwalenie nowego słownictwa:

Uczniowie udzielają odpowiedzi na pytanie: Womit fahren wir nach Berlin/ nach Deutschland?/ Czym pojedziemy do Berlina/ do Niemiec?

Was? Co?	Womit? Czym?
der Zug	mit dem Zug
das Auto	mit dem Auto
das Bus	mit dem Bus
das Flugzeug	mit dem Flugzeug

4. Przerwa śródlekcyjna.

Wspólne śpiewanie piosenki. Śpiewanie dotlenia, prostuje sylwetkę i relaksuje. Uczniowie śpiewają piosenkę i pokazują znaczenie wybranych słów, dzięki temu poruszają się i odpoczną od zagadnień gramatycznych związanych z lekcją.

[Das ist gerade, das ist schief - Kinderlieder zum Mitsingen | Sing Kinderlieder - YouTube](#)

Link do piosenki: <https://youtu.be/rJWZhitXWzI>

5. Notatka wizualna - praca w grupach.

Nauczyciel rozdaje uczniom kody QR i prosi o ich zeskanowanie. Uczniowie wykorzystują tablety z wgraną aplikacją służącą do odczytania kodów przygotowanych przez nauczycieli.

Uczniowie dowiadują się, co to jest sketchnotka/ notatka wizualna. Następnie będą pracowali w grupach, tworząc notatkę wizualną, opartą na metodzie myślenia wizualnego/ sketchnoting.

Zespół klasowy podzielony na cztery grupy (A, B, C, D) otrzymuje walizki i wybiera się w podróż do Niemiec. Na podstawie otrzymanych od nauczyciela zestawu rekwizytów adekwatnych do odwiedzanego miejsca i wskazówek, tworzy notatkę wizualną. Notatki tworzone są na dużych arkuszach papieru i zawieszane w wyznaczonym miejscu na ścianie tak, aby były dobrze widoczne przy podsumowaniu zadania. Uczniowie mają możliwość korzystania ze słowników polsko - niemieckich i niemiecko - polskich.

- Tytuł notatki:

Meine Reise nach Deutschland/ Moja podróż do Niemiec.

- Wskazówki:

Wohin fahrt ihr? / Dokąd jedziecie?

Womit fahrt ihr nach Deutschland? / Czym jedziecie do Niemiec?

Mit wem fahrt ihr nach Deutschland? / Z kim jedziecie do Niemiec?

Was nehmt ihr mit? / Co zabieracie ze sobą?

źródło: wykonanie własne

- Odwiedzane miejsca:

Grupa A: Tropical Island pod Berlinem (strój kąpielowy, klapki, ręcznik, okulary do pływania).

Grupa B: Muzeum Czekolady w Kolonii (paczka na prezenty, aparat fotograficzny, wodę mineralną, pieniądze).

Grupa C: Legoland w Grünzburgu (aparat fotograficzny, parasolkę, jedzenie, picie, pieniądze).

Grupa D: Zoo Berlin (wózek dla dziecka, sok, czapka z daszkiem, kanapki, kurtka przeciwdeszczowa).

6. Prezentacja notatek wizualnych – sprawdzenie stopnia osiągnięcia założonych celów.

Prezentacja wyników pracy przez liderów poszczególnych grup.

Poinformowanie uczniów o uważnym słuchaniu tego, co przedstawiają grupy i ewentualnej korekcie błędów. Udzielanie informacji zwrotnej w formie oceny koleżeńskej z uwzględnieniem kryteriów sukcesu. Uczniowie skupiają się na tym co się udało na lekcji, nad czym można jeszcze popracować, ewentualnie co skorygować. Dają też wskazówki, jak i gdzie te informacje można znaleźć.

III. Część końcowa:

Podsumowanie zajęć przez uczniów:

- samoocena dotycząca stopnia spełnienia celów lekcji: tarcza, na której uczniowie przypinali bużki - zieloną, jeśli wszystko dobrze opanowali, żółtą, jeśli czuli, że coś jeszcze muszą powtórzyć i czerwoną, jeśli niewiele zapamiętali z lekcji.
- karta ewaluacyjna dotycząca oceny przydatności i atrakcyjności dzisiejszych zajęć: termometr.

Jakie były dzisiejsze zajęcia?

- mało ciekawe – 0
- ciekawe – 5
- bardzo ciekawe - 10

Pochwalenie i nagrodzenie uczniów za pracę podczas lekcji.

X. Literatura (w tym źródła elektroniczne):

1. Dylak Stanisław, *Konstruktywizm jako obiecująca perspektywa kształcenia nauczycieli*, www.cen.uni.wroc.pl/teksty/konstrukcja.pdf, [dostępne: 9.07.2015] za: B. L. Shapiro, What Children Bring to Light. "A Constructivist Perspective on Children`s Learning in Science",

“Teachers College Press”, New York, 1994.

2. Hunziker Daniel „Kompetencje bez tajemnic”, Słupsk, Wydawnictwo Dobra Literatura, 2018.
3. Nauczyciel Uczenie Się Szkoła - Darmowe zdjęcie na Pixabay
4. Oszczyk Sylwia, *Poradnik myślenia wizualnego. Sketchnotki*, Kraków, Wydawnictwo Wir, 2021.
5. Panorama Alpy Daleki Widok - Darmowe zdjęcie na Pixabay
6. Piękna I Szczęśliwa Uśmiechnięta Młoda Rodzina W Białych T Shirtach Przytula Się I Bawi Się Razem Siedząc Na Podłodze I Patrząc Na Kamere - zdjęcia stockowe i więcej obrazów Rodzina - iStock (istockphoto.com)
7. Rodzina Plaża Ludzie - Darmowe zdjęcie na Pixabay
8. Sternberg Robert *“Jak nauczyć dzieci myślenia?”*, Gdańsk, Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne, 2010.

XI. **Załączniki do scenariusza – jeśli dotyczy** (np. karty pracy, zestawy ćwiczeń dla uczniów, teksty źródłowe, ilustracje):

1. Załącznik nr 1:

Arbeitsblatt nr 1 – Kurzfilm – Die Reise nach Berlin

Was hast du im Film gehört? – Entscheide und wähle richtig:

1. Sebastian ist in Berlin...

☐ auf einer Klassenreise ☐ zu Besuch ☐ auf einem Konzert

2. Sebastian findet die Reise nach Berlin...

☐ super ☐ nicht ganz schlecht ☐ langweilig

3. Sebastian besichtigt Berlin ...

☐ zu Fuß ☐ mit dem Bus ☐ mit dem Fahrrad

4. Sebastian findet langweilig.

☐ die Museen ☐ den Reichstag ☐ das Schloss Sans Soussi

5. Sebastian wohnt

☐ im Hotel ☐ in einer Jugendherberge ☐ bei einer Tante

6. Sebastians Klasse ...

☐ spielt Karten ☐ macht Discos ☐ schreibt Postkarten

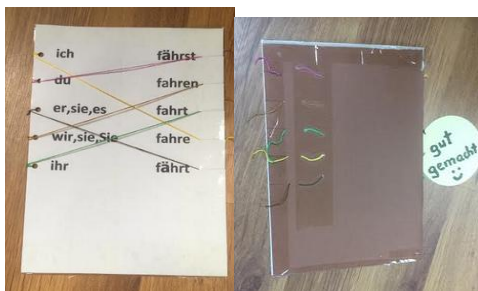

Załącznik nr 2

Karta pracy - zasznurowane ćwiczenie

Polecenie dla ucznia:

Połącz odpowiednią formę czasownika fahren z właściwą osobą w liczbie pojedynczej lub mnogiej. Z tyłu kartki zostały przyklejone kawałeczki sznurka w odpowiednim kolorze. W ten sposób sprawdzisz poprawność wykonywanego zadania.

źródło: wykonanie własne

Anna Kończal, Ewelina Ziętek
podpis Autora/-ki / Autorów